

Thuốc Chủng Ngừa Bệnh Thương Hàn Typhoid Vaccine

Thuốc chủng ngừa du lịch được đề nghị cho những người đi du lịch đến hoặc làm việc tại một số quốc gia. Điều quan trọng phải hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị hoặc viếng một cơ sở chủng ngừa du lịch ít nhất từ 6 đến 8 tuần trước khi quý vị lên đường.

Hầu hết các thuốc chủng ngừa du lịch không được Kế Hoạch Dịch Vụ Y Tế (Medical Services Plan, viết tắt MSP) tỉnh bang bao trả, vì vậy hãy hỏi cơ sở chủng ngừa du lịch tại địa phương quý vị để biết chi phí.

Hãy mang theo sổ ghi tất cả các thuốc chủng ngừa quý vị đã chích trong quá khứ đến cơ sở chủng ngừa du lịch. Điều quan trọng phải giữ sổ ghi tất cả thuốc chủng ngừa du lịch quý vị đã chích và mang theo sổ này với quý vị trong chuyến đi của mình.

Thuốc chủng ngừa bệnh thương hàn là gì?

Thuốc chủng ngừa giúp bảo vệ chống lại bệnh thương hàn, một sự nhiễm trùng gây nên bởi vi khuẩn bệnh thương hàn. Thuốc chủng ngừa được chấp thuận bởi Bộ Y Tế Canada.

Thuốc chủng ngừa bệnh thương hàn sẽ bảo vệ quý vị một phần nào chống lại bệnh (có hiệu quả khoảng từ 50 đến 55 phần trăm). Tuy nhiên, điều cũng rất quan trọng là phải giữ gìn vệ sinh cá nhân tốt và ăn uống thận trọng trong lúc quý vị đang du lịch.

Ai nên chủng ngừa?

Những người du lịch đến hoặc làm việc tại Nam Á bao gồm A Phú Hãn, Ấn Độ, Nepal, Bangladesh, Maldives, Tích Lan và Bhutan trong 3 tuần hoặc hơn có thể cần phải chủng ngừa. Quý vị có khả năng tiếp xúc với thực phẩm và nước uống nhiễm trùng ở những khu vực có nhiều rủi ro này hơn.

Nếu quý vị đang du lịch đến các nơi có ít rủi ro bao gồm Phi Châu, Á Châu, vùng Ca-ri-bê (Caribbean), Trung và Nam Mỹ, bác sĩ hoặc y tá tại cơ sở chích ngừa du lịch sẽ cho quý vị biết nếu quý vị cần được chích ngừa.

Thuốc chủng ngừa cũng được đề nghị cho:

- những công nhân thường xuyên tiếp xúc với vi khuẩn bệnh thương hàn, chẳng hạn như một số các nhà nghiên cứu và nhân viên phòng xét nghiệm; và

- những người sống cùng một nhà hoặc có quan hệ tình dục với một người có bệnh thương hàn.

Thuốc được chích hoặc cho uống như thế nào?

Thuốc ngừa bệnh thương hàn được cho uống (thuốc viên) hoặc được chích (chích bằng kim).

Thuốc uống ngừa bệnh thương hàn

Thuốc uống ngừa bệnh thương hàn được cho uống một loạt các liều theo dạng thuốc viên hình con nhộng (capsule). Hãy uống hết loạt thuốc chủng ngừa ít nhất 1 tuần trước khi quý vị du lịch.

Người lớn và trẻ em từ 6 tuổi trở lên được cho uống 4 liều thuốc viên dạng con nhộng. Thuốc uống được cho để quý vị mang về nhà. Cơ sở chủng ngừa du lịch sẽ chỉ dẫn làm thế nào để uống thuốc. Điều quan trọng là phải làm theo các chỉ dẫn.

Thuốc uống cung cấp sự bảo vệ chống lại bệnh thương hàn trong khoảng 7 năm nhưng bảo vệ được tốt nhất cho tới 4 năm. Hãy nghĩ đến việc chủng ngừa lần nữa sau 4 năm nữa nếu quý vị tiếp tục du lịch hoặc làm việc ở một số khu vực.

Ai không nên uống thuốc chủng ngừa?

Hãy hỏi bác sĩ hoặc chuyên viên chăm sóc sức khỏe tại cơ sở chích ngừa du lịch nếu quý vị:

- đã bị một phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều thuốc chủng ngừa bệnh thương hàn trước đây, hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng;
- có một hệ miễn dịch bị suy yếu vì bệnh tật hoặc do điều trị y khoa;
- bị một bệnh về bao tử kèm với buồn nôn và ói mửa;
- bị bệnh viêm ruột kinh niên (inflammatory bowel disease); hoặc
- nếu quý vị có thai.

Thuốc chích ngừa bệnh sốt thương hàn

Thuốc chích ngừa bệnh thương hàn là để chích cho người lớn và trẻ em từ 2 tuổi trở lên.

Quý vị sẽ được chích 1 liều thuốc chủng ngừa. Quý vị nên chích thuốc chủng ngừa từ 2 đến 3 tuần trước khi du lịch.

Thuốc chủng ngừa cung cấp sự bảo vệ chống lại bệnh thương hàn trong khoảng 2 năm. Hãy nghĩ đến việc chích ngừa lại lần nữa nếu quý vị tiếp tục đi du lịch hoặc làm việc ở một số vùng.

Ai không nên chích ngừa?

Hãy hỏi bác sĩ tại cơ sở chích ngừa du lịch hoặc hỏi một chuyên viên chăm sóc sức khỏe nếu quý vị đã bị một phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều thuốc chủng ngừa bệnh thương hàn trước đây hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng.

Các phản ứng có thể có sau khi chích hoặc uống thuốc ngừa là gì?

Thuốc chủng ngừa rất an toàn. Chích hoặc uống thuốc ngừa thì an toàn hơn để bị bệnh thương hàn.

Các phản ứng với thuốc ngừa bệnh thương hàn thì thường nhẹ và tạm thời. Các phản ứng với thuốc có thể bao gồm đau bụng, tiêu chảy, buồn nôn, ói, sốt, hoặc nổi sài ở da. Các phản ứng có thể có do chích ngừa bao gồm bị đau, bị sưng hoặc bị đỏ nơi chích thuốc. Sốt và nhức đầu cũng là điều phổ biến.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hoặc ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hoặc đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro bị Hội Chứng Reye.

*Không nên cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Muốn biết thêm chi tiết về Hội Chứng Reye, hãy đọc [HealthLinkBC File #84 Hội Chứng Reye](#).

Điều quan trọng phải ở lại y viện trong 15 phút sau khi chích bất cứ loại thuốc chủng ngừa nào bởi vì có một rủi ro cực kỳ hiếm có, xảy ra cho ít hơn 1 người trong số 1 triệu người chủng ngừa, của phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ (anaphylaxis). Điều này có thể bao gồm nổi ban đỏ (hives), khó thở, hoặc sưng cổ họng, lưỡi hay môi. Nếu điều này xảy ra, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị đã được chuẩn bị để điều trị. Sự chữa trị khẩn cấp bao gồm chích thuốc epinephrine (adrenaline) và chuyển bệnh nhân đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng xảy ra sau khi quý vị rời y viện, hãy gọi **9-1-1** hoặc số khẩn cấp tại địa phương.

Điều quan trọng phải luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc không ngờ trước cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Sốt thương hàn là gì?

Sốt thương hàn là một sự nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng gây nên bởi vi khuẩn *Salmonella typhi*. Cứ mỗi 10 người bị bệnh, có tới 2 người có thể tử vong trừ khi họ được điều trị bằng thuốc kháng sinh một cách nhanh chóng. Với những người nhận được sự điều trị, có ít hơn 1 phần trăm sẽ chết.

Các triệu chứng của việc nhiễm trùng bao gồm táo bón, sốt cao, nhức đầu, mệt mỏi, biếng ăn, chóng mặt, ho, và nổi sài ở thân người (ở thân ngoại trừ đầu và tứ chi). Sự nhiễm trùng cũng có thể gây xuất huyết nghiêm trọng ở ruột. Các triệu chứng thường xảy ra từ 1 đến 3 tuần sau khi bị nhiễm bệnh, nhưng có thể xảy ra bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ 3 đến 60 ngày sau khi bị lây nhiễm.

Vi khuẩn *salmonella typhi* có trong phân (phần) và nước tiểu của những người bị bệnh. Những người sau khi đi vệ sinh không rửa tay đúng cách có thể truyền vi khuẩn sang cho những người khác qua việc chế biến thức ăn hoặc qua việc tiếp xúc giữa tay và miệng. Quý vị cũng có thể bị bệnh khi uống nước đã bị nhiễm khuẩn với chất cống thải, ăn hải sản vỏ cứng bắt từ các khu vực bị ô nhiễm nước cống, hoặc ăn trái cây và rau cải sống đã được bón bằng phân người. Mặc dù đã bình phục sau khi mắc bệnh, một số người có thể mang vi khuẩn bệnh thương hàn trong người và truyền bệnh sang cho những người khác.

Ứng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chắn

Phụ huynh hoặc những người giám hộ và con của họ nên thảo luận với nhau về việc chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể có cho mỗi loại thuốc chủng và biết sự rủi ro của việc không chủng ngừa, có thể ưng thuận hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự ưng thuận của vị thành niên chín chắn, xin xem [HealthLinkBC File #119 Luật về Trẻ Thơ, Ứng Thuận của Vị Thành Niên Chín Chắn và Việc Chủng Ngừa](#).

Để Biết Thêm Thông Tin

Để có một danh sách các cơ sở chủng ngừa du lịch tại B.C., truy cập trang mạng của cơ quan Y Tế Công Cộng Canada: www.phac-aspc.gc.ca/tmp-pmv/yf-fj/clinic-clinique/bc-cb-eng.php.

Để biết thêm thông tin về việc chủng ngừa du lịch, xin xem [HealthLinkBC File #41c Chủng Ngừa Du Lịch cho Người Lớn](#).

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi **8-1-1** (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi **7-1-1**. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.